

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 96. ANUL XVII.

Sabiu, in 416 Decembre 1869.

Telegrafulu este de done ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu banul prin scrisori francate, adreseate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era peo jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 po. 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

Apropiandu se inceputulu anului 1870, se deschide prin acesta prenumeratiune noua la acesta foia.

Atragemu atentiunea onoratului publicu ca in anulu urmatoriu, fiindu sinodu archidiecezanu in primavera si congressu metropolitanu in toamna, „Telegrafulu Romanu“ va fi de interesu deosebitu din acesta privintia. Elu va fi diuariulu celu mai de aproape de lucrările acestoru reprezentantie nationali bisericesci si prin urmare i va fi cu putintia ale si aduce mai ingraba de catu ori care altu diuariu romanescu.

„Telegrafulu Romanu“, va esi ca si pana acum de doue ori pe septamana Joi'a si Dumineca — Pretulu abonamentulu e:

Pentru Sabiu pre anu 7 fl., pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia austro-unguresca pe anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl. pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romania si strainatate, pe anu 12 fl., pe 1/2 anu 6 fl., pe 1/4 anu 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardii cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiuni a se tramite francate — adresandu-le de dreptulu la

Editor'a „Telegrafulu Romanu“ in Sabiu.

Meditatiuni politice.

V.

In torentulu celu pliu de vertegijuri, romanii cari au petrunsu unde potu reesi lucrurile, s'au cugetatu indata la ceea ce trebuie facutu.

In tempuri absolutistice si cu deosebire candu o natiune este privata de dreptulu de a se manifesta in reprezentantiele recunoscute de ore-si care lege, nu remane alta de catu incercarea pre cale de petitiuni. Modulu acest'a de a-si ameliora starea politica e deprimetoriu si umilitoriu. Elu pune pre cei ce trebuie sa se folosésca de midloce de aceste in positiune de a cersi ceea-ce dupa firea lucrului i se cuvine sa aiba. Resultatulu mai nici odata nu e siguru, nici intr'atata, incatu sa aiba cer-rile undeva o influentia morale, din cauza ca in impregiurari de acele, de multe ori, acte de mare importantia nu au alta destinatiune decatu a immulti volumele archiveloru dicasteriali.

Acesta cale odiosa din multe privintie e cu multu mai defavorabile in tempuri candu reprezentantiele pentru alte natiuni suntu deschise si totu asi de defavorabili candu ele lasa o usia, fia catu de angusta, se intre si acei ce se vedu nedreptati; dara acesti'a declina dela sine folosirea unei atari ocaziuni. Aici aru trebui sa ne aducemu aminte de indelung'a lupta a plebeiloru in Rom'a catu era de ingreunata, catu era de tiermurita de puterea patriciiloru si deca plebeii au staruitu contiunu prin tribunii sei au esitu din situatiunea cea defavorabile. Asiderea in tempurile nostre irii din Britania, carii prin putinii loru reprezentanti isbutira a da valore unei pretensiuni insemnate, de a li se recunosce biseric'a ce a fostu esitata din legile regatulu unitu.

Cam aceste voru fi fostu considerantiele deputatiloru si regalistiloru de nationalitate romana, adunati la diet'a din Clusiu in toamna anului 1865.

Ei prevediura possibilitatea schimbărilor ce aveau sa urmeze si asi aflara de bine a-si pa-tra calea deschisa pentru ori-ce eventualitate.

Deci candu ne aflamu inaintea atatoru fapte implinite, candu vedemu cine au causatu schimbările constitutionali in acesti noue seu diece ani din urma, candu amu veditu si modulu schimbărilor, noi nu putemu cugeta la alta, decatu la ceea ce amu cugetatu totudéun'a, la castigarea pusetiunii ce ni se cuvine ca poporu cu tote atributele unei natiuni.

Era datori'a sa cugetamu si mai inainte; amu si cugetatu cu totii, de-si in moduri diverse; acum insa dupa ce vedemu rezultatele, avendu cu o esperintia mai multu, cugetarea ni pote fi mai drepta; seu se pote vede si mai bine carea aru fi fostu calea adeverata, pre carea trebuia sa procedemu, spre a ne salva esistinta nationale.

Dupa situatiunea nostra geografica, si etnografica noi si acum suntemu de acord cu acei ce se decisera la Clusiu a apera interesele nationali ori unde aru veni vorba despre densele. Pentru ca intre schimbări asi de radicali cum le-amu veditu ca s'au succesu, ce scadere aru fi fostu pentru noi, candu amu fi pututu ave d. e. vre-o patru-dieci de reprezentanti nationali in diet'a Ungariei, cari cu unu sufletu si cu unu trup aru fi aparatu interesele a trei milioane de suflete? O purtare solida a astoru-felii de luptatori aru fi maritu increderea celoru ce se aflau la spatele lor, si tienti'a acestoru din urma in consonantia cu lupt'a solidara a reprezentantiloru aru fi castigatu acea valore morala elementulu nostru, incatu elu devenea unu factoru, care era cautatu dreptu r a d i m u in combinatiunea cea mai naturale in partea resaritena a imperiului.

Sa nu perdemu din vedere, ca logic'a politica totu-déun'a au pretinsu, si pretinde si astadi, pre langa constantia, si dovéd'a de o prevedere sanetosa si drepta a rezultatelor politice; altufeliu ea si resbuna cu despretiulu celu mai amaru asup'a celoru ce nu o cunosc. Trecutul celu de 400 de ani ne-au dovedit'o din destulu, ca deca mai marii nostri nu au preveditu, ca prin parasirea luptei pre acel'a-si terenu, pre care remasera cele trei natiuni parasescu si terenulu de lupta, amu cadiutu jertfa despretiului acelor. Activitatea nostra din anii 1863/4 ne-au doveditu din destulu, ca deca nu remanemu constanti pre langa apararea intereselor nostre, suntemu jertfiti la cea dintaiu schimbare. Acum deca nu amu doveditu o prevedere a lucrurilor ce aveau sa urmeze, ei amu staruitu mereu pre langa ceea ce nu mai esista, se preferesce elementulu celu mai ne-insemnatu de abia de 200,000 suflete si noi cu milioanele nostre ne vedemu trecuti cu vederea.

Noi amu facutu multu sgomotu cu autonomi'a Transilvaniei, pre candu nu voiea nimenea sa ne asculte si amu perdutu din vedere: odata votulu solemn alu deputatiloru si regalistiloru nostri dela Clusiu si a dou'a ora, ca subordinamu unu principiu istoricu mai putienu favoritiu none principulu modernu nationalu.

O impregiurare nu o putemu trece inca cu vederea candu facemu aceste meditatiuni. Vedemu ca unii dintre noi speréza forte multu dela introducerea f e d e r a l i s m u l u i.

Amu avutu ocaziune in decursulu acestoru meditatiuni sa vedemu cum era sa se faca federalismulu inca prela 1865. Acum unu scriitoriu celebru ne face unu prospectu de altulu, celu putienu asi ni se pare din aforismele ce le-amu gasitu in unele diuarie. Sa dicemu ca Dr. F i s c h o f f propune federalismulu nationale puru, fara de drepturi istorice, si ce avemu sa speramu candu in unu

parlamentu centrale se voru aduna vre-o 117 reprezentanti slavi si ceilalti vre'o 84 din celelalte nationalitati la olalta?

Deca cautamu seriosu la tote impregiurările nostre, ni se paru doue lucruri mai de capetenia, de cari nu trebuie sa ne uitamu: nationalitatea nostra si o reprezentantia corespundietoria in parlamentu, si apoi de sisteme putienu sa ne pese.

L i p s c ' a in 7 Decembre a. c. 1869.

Domnule Redactoru! Mi iau libertate a cere pentru urmatóriele renduri putienu spatiu in colónele stimatulu diuariu „Telegrafulu Romanu“. De-si ele nu se voru ocupa cu politic'a in sensulu, care suntemu obicinuiti a-lu da acestui cuventu, totusi credu, ca nu voru fi fara de interesu pentru onorarii celitori ai acestui jurnal, de ore-ce se voru ocupa cu unu lucru, care este si pentru noi de cea mai mare insemnate, cu o institutiune, a carei urmari bine-facatorie si intensive, numai de vre-o cate-va decenii incoce, amu inceputu ale gusta in mesura mai mare.

Acesta institutiune este scol'a, care are sa creasca generatiunea cea tinera, sa-i inmultiesca comor'a puteriloru fizice, spirituali si morali, ca pasindu in vietia, sa devina omeni cu caracteru si harnici spre a purta cu onore si cu folosu atatu pentru ei insisi, catu si pentru semenii lor, cariera care si-o au alesu.

A implini cine-va loculu, care-lu cuprinde in societatea omenesca, cu demnitate, fara de a fi introdusu si fara de a cunosce elementele macaru ale sciintieloru mai necesari, in tempulu de fatia, unde cerintiele se inmultiescu din ce in ce, este absolutu cu neputintia.

Cunoscerea si insusirea acelor sciintie insa se pote numai in si prin scola. Importanti'a ei o cunoscemu cu totii, si deca a-siu voi a scrie aici despre ea, a-siu repoti numai, ce s'au disu de atatea ori si ceea ce simte fia-care dintre noi.

Dara deca o amu cunoscutu si o cunoscemu, ore facu'amu totu ce ne-au statu in putintia in favorea scolei? La intrebarea acest'a trebuie sa respondemu cu satisfacere, ca noi romanii in genere, dupa impregiurările in cari amu traitu, amu facutu multu pentru inaintarea si indiestrarea tinerimei nostre in si cu cunoscintie folositorie pentru vietia, dara n'am facutu inca d e s t u l u. Trebuie sa facemu si mai multu, si rezultatele castigate pana acum, trebuie sa ne impinteneze spre sacrificii si mai mari — caci ceea ce vomu intrebuintia spre folosulu scolei este capitalulu celu mai bine intrebuintiatu, care nu se va perde nici odata, ci va aduce uzura indiecita si insotita.

Esemplulu celu mai invederatu despre acest'a ni-lu da Germani'a, si anume o mica parte a acestei'a; Sassoni'a, care de-si proportionalminte are mai putienu pamentu, dara de 2, de 3 ori mai multi locuitori ca Transilvani'a, totusi dispune despre o stare materiale si intelectuale cu deosebire mare si insemnata. Acest'a nu vine de altu unde-va, ci de acolo, ca ei sciu sa se folosésca rationalminte de impregiurările in cari traiescu, sciu sa traga folosu si din lucrurile cele mai neinsemnate, sciu sa intrebuinteze totu peteculu de pamentu, fia catu de sterpu, si sa-lu silésca ca sa le aduca folosulu, care se pote mai mare. Acest'a ierasi nu vine de altu unde-va, decatu dela scola si instructiune.

Nici o alta tierra nu au facutu atata, si nu au castigatu rezultate mai frumose pre campulu instructiunei, decatu Sassoni'a, care in privintia a acest'a ocupa pote loculu celu dintaiu.

Ea are scolele cele mai bine organizate pana acum, proportionalminte cele mai tare impopulate

si mai multe. Acésta o dovedescu din destule cercetările cele multe, care le primesc dela pedagogi si barbati si femei de scóla nu numai din Europ'a de sudu si média-úpte, apusu si resaritu, ci chiaru si din lumea noua din Americ'a, cari vinu cá sa studieze institutiunile ei scolastice, mai cu séma ce privesc metoda si didactic'a, si indiestrarea eterna a scólei.

Putienitatea mea inca amu norocirea a me afía pre tempu de vre-o 6 septamáni, transmisu cu multi alti colegi, de Inaltulu ministeriu reg. ung. de culte si instructiune publica, — in acésta provincia germana, spre scopulu aretatu mai susu. — Déca mai înainte sciamu, ca avemu sa mai facemu multu fórté multu, in privintia scolara, acum mi amu devenitu mai chiaru si despre aceea, ca ce si cátu mai avemu inca de a face, si de ce felu de imbunatatiri avemu lipsa.

Amu disu mai susu, ca capitalulu intrebuintiatu pentru scóla, este celu mai bine asigurat, si care aduce celu mai mare folosu. Pentru aceea nesuintia nóstra trebue sa mérga intr'acolo, cá in fiacare comuna sa avemu o scóla buna, indiestrata cu cele de lipsa midilóce pentru invetiamentu. Comunele serace in 3-4 ani aru putea sa acopere spesele, cari se facu din averea comunala, si din aruncaturí potrivite la care sa fia fiacare locuitoriu majorénu alu comunei supusu, ori are acésta copii séu ba si cându nu s'aru putea nici asiá, sa céra ajutoriulu statului, care trebue sa fia obligatu a dá acelu ajutoriu, de óre-ce elu este aci in prim'a linia interesatu, fiindu ca mai întâiu elu trage folosulu, care provine din cultura, cetateniloru sei, si numai in linia a dóua, si mai putienn parintii prunciloru la scóla, de óre-ce acésti'a, cându 'si tramitu copiii la scóla, ii tramitu cu scopu, cá ei sa se póta hraní onorificu si independinte in viétia, nu pentru cá sa-i aiba totu-déon'a impregiarulu lor, si sa se lasa a fi hraniti de densii.

2. Trebuie sa staruimu intr'acolo, cá sa avemu invetiatori harnici, bine pregatiti — daru si mai bine salarisati cá pána acum'a.

Spiritalu timpului si societatea din ce in ce si-si immultiescu cerintiele, care ni le ponu in tóte privintiele, si asiá si in privintia scolara. Ceea ce pána acum'a au pututu fi de ajunsu, acum'a numai este. Nu ne mai putem multumi numai cu pregatirea, care o au candidatii de invetiatori, séu póte cu invetiatori, cari nici acésta mica si pucina pregatire nu o au, ci trebue sa cautámu midilóce, ca acei'a, cáror'a le incredintámu formarea si dezvoltarea spirituala a filoriloru membrii a viitorului, nationei nóstre, sa fia si devina capaci a duce cu succesu bunu oficiulu celu greu si insemnatu in indeplinire, sa scia alege cu sigurantia cáile si midilócele, care lu potu duce la tienti, sa scia cum si ce se faca, cá sa nu vina in pericu de a orbecá si a cadea, pentru ca caderea lui trage o generatiune intréga dupa sine in nenorocire si in intunerecu.

Timpulu celu scurtu, séu mai bine cursulu de 2 ani, care este prescriu pentru candidatii nostri de invetiatori, aru trebú sa-lu mai urcámu, sa immultimu cerculu studieru cari sa predau acolo, cá ei sa-si póta agonisi o basa solida, pre care sa-si didésca cu sigurantia dicerea cealalta. Vedi bine midilócele necesari spre acestu scopu ne lipsescu inca, déru déca ne amu pune cu totii puterile, si amu contribuí laolalta, cátu de pucinu, in tempu de unu anu, doi, aceste midilóce aru fi procurate, si pedec'a cea mai mare delaturata. Atunci noi mai usioru amu avea invetiatori harnici pre calea acésti'a, decátu pre calea esameneloru celor multe, prescrie de legea cea noua de instructiunea, cáci esamenele acestea nu voru putea suplini nici odata lips'a in dezvoltarea invetiatoriloru, mai cu séma acolo, unde nu este literatur'a pedagogica.

Chiaru si celu mai diligente si mai conscientiosu invetiatoriu déca cumva nu cunósce o limba straina, d. e. germana, care are o literatura atátu de vasta pedagogica — de unde sa-si ia materialulu, in gústările presinte pentru pregatirea la aceste esame ?!

So cere multu, pré multu dela unu invetiatoriu, falia cu putinulu ce i se dá.

Unu altu midilócu, prin care ne putem asigura pre viitoru invetiatori apti este acéla, cá sa-lu punemu in stare, sa se póta consacrá cu totu adinsulu chiamárei celei grele de invetiatoriu, cáci pána cându densulu va avea sa se lopte cu grigile pentru traiulu vietiei, si va privi prin urmare in starea sea invetiatorésca numai unu stadiu de transitiune cátra starea preotiasca, pána atunci

nici noi nu vomu putea avé invetiatori, cari sa corespunda cerintelor ce se facu dela densii.

Este daru o necesitate imperativa, ca noi acelor'a, cari au sa puna basea fericirei nóstre pentru viitoru, sa usiorámu lucrulu acésta greu, prin imbunataírea stárei lor materiala, adeca prin immultirea leflor invetiatoresci.

3. Alu treilea lucru cátra care avemu sa nevóimu este cá toti copiii, cari au etatea legala sa fia siliti a umblá la scóla, déca nu mai multu, celu putienu patru ani. Acésta e necesaru, déca voimu, cá instructiunea sa devina generala, sa se estinda si sa cuprinda pre toti membri ai poporului nostru. Cumca acésta sila scolara — de si numirea acésti'a aru pare a restringe libertatea individului, — este fórté de lipsa va concede fiacare omu nepreocupatu, care scie pretini folosulu, ce urméza din acésta institutiune salutará, si pre de alta parte reulu, ce urméza déca nu esista o astfelu de sila scolara bine organizata.

Este adevératu, ca in unele locuri esista o astfelu de sila, daru nu este destulu de bine organizata, deóre ce ea sa estinde numai pána acolo, ca, acei'a cari s'au inserisu la inceputulu anului scolaru, se silesco a frecuentá scóla in acelu anu. Déca pre anulu urmatoriu nu o mai cercetáza, nu-i mai silesce nime spre acésta. Asiá insa nu e bine. Voimu ca nici unu copilu sa nu remána fára cunoscentiele elementari, atunci trebue sa-i silimu, séu déca jace caus'a in parinti; pre acésti'a, cá sa-si tramita copii dela alu 6-lea pána la alu 10-lea séu 12-lea anu la scóla neinteruptu, si sa nu-lu ia de acolo sub pretestu ca, scie destulu, fiindu ca póte ceti in claslovu séu póte spune „Apostolulu“ in biserica, séu chiaru sub pretestu, ca are lipsa de elu la lucrurile sele economice si alte de felulu acésti'a.

Mai cu séma cestu din urma-lu intimpinámu fórté adeseori, atátu in decursulu anului scolasticu, cátu si dupa ce copii au umblatu unu anu doi la scóla, pentru ca parintii nepricepti si-si inchipuiescu ca fára ajutoriulu copiiloru lor — bine luatu in bagare de séma insa a copiiloru de 8-12 ani — nu-si voru putea seversi lucrurile lor economice, ce va voi — de totulitotu fára basa, pentru ca ce póte ajutá unu baietu séu fetitlu crudu de vr'o 6-12 ani in economi'a atát'a, incátu sa nu sa póta face si fára densii lucrulu acéla. Acésti'a dupa cum amu disu este numai o trebuintia inchipuita, care insa pentru dezvoltarea prunciloru séu pruncelorú este de mare stricaciune asemenea si pentru nationea si comun'a intréga. Trebue daru sa ne silimu a pune astoru felu de ómeni in lumina cea adevérata stricaciunea, care urméza din acésta falsa parere a lor, si sa punemu tóte puterile intr'acolo, cá sa desradacinámu acestu reu. Si mai tardiu chiaru ómenii acésti'a, dupa ce voru veni la cunoscentia ne voru multiamí pentru ce amu facutu

Aceste sunt in scurtu lipsele de mai mare urgentia pre terenulu nostru scolariu. Dela implinirea lor aterna prosperarea instructiunei la poporulu nostru in viitoru, si folósele cele mari, cari urméza din ea pentru noi.

Cu acestea incheiu remanendu Alu onoratei Redactiuni. devotatu.

D. Popoviciu Barciann, directoru in Resnari.

Eveneminte politice.

Deschiderea solemná a senatului imperialu a fostu luni cu ceremoniele obicinuite. Cuventulu de tron fu intreruptu de mai multe ori de aplause.

Primirea cea rece, cu carea imperatulu a intempinat pre ministrulu Giskra la sosirea din Orientu, a provocatu faime despre o crisa ministeriale dincolo de Lait'a. Cu cris'a acésta impreunau unii si o schimbare in sistemulu dualisticu. Tóte faimele aceste se vedu pána acum neintemiate, cu deosebire din cuventările dela deschiderea senatului imperialu nu se vede nici unu semnu de vre-o schimbare.

In Rom'a s'a deschisu in 8 Decembre conciliulu. Fiindu ca tóte lucrările conciliului sunt secrete, asiá patienú póte sci despre densele publiculu de afara. Atát'a scriu diuarie insemnate, ca Pap'a in cuventarea de deschidere au dechiaratu, ca nici ceriulu nu e mai tare cá biserica. Altfeliu

de indrasnéla se vede ca a fostu rezervata seculului alu 19 sa audia din Rom'a.

Diet'a Ungariei.

In siedintia din 6 Decembre se autentica protocolulu si apoi anuntia presedintele mai multe incurse.

Ladislau Buteanu aduce unu proiectu de concludu, prin carele cere sa se cetésca tóte actele in afacerea procesului de presa a lui Alessandro Romanu. Eata aci proiectulu:

Considerádu, ca procesulu intentatu de directorulu cauzelor regesci contr'a deputatului Alessandro Romanu si actele alaturate cátra acestu procesu nu s'au cetitu in acésta camera;

considerádu, ca raportulu comisiunei de imunitate, nefiindu bine informatu despre starea adevérata a cauzei, a presintatu in espunerea sea nisce fapte in contradictiune flagranta cu cuprinsulu actelorú procesului, a nume:

a) Insi Dlu raportoru recunósce de argumentu decisivu faptul relevatu contr'a proiectului comisiunei de imunitate, ca „delictulu, pentru care Alessandro Romanu fu condamnatu, si-a perdatu, in urm'a actului de agratiare, caracterulu seu punibilu,“ inse dlu raportoru afirma mai de parte ca, dupa ce Alessandro Romanu nu s'a servitu de acestu argumentu decisivu sub decurgerea procesului, comisiunea de imunitate nu a luat in consideratiune acésta impregiaru. Afirmatiunea ultima este adevérata, daru cea d'antáiu ba, cá-ci la pertratarea din 18 Martiu, acésta impregiaru, adeca faptul agratiarei, inca s'a relevatu prin aperiatorulu lui Alessandro Romanu in favorulu clientului seu; acésta se dovedescu prin protocolulu de pertratare alaturatu cátra actele procesului.

b) Afara de acésta, dlu raportoru afirma ca, daca cine-va aru crede ca, dupa actulu de agratiare, este iertatu a continuá, salva guardia, pre calea diurnalistica, faptele de mai înainte, — acestu privilegiu aru fi identicu cu abrogarea legiloru de presa. Acésta argumentatiune inca este ratecita, cáci primulu dintre articlii pentru cari fu improcesuatu Alessandro Romanu s'a publicatu in 11 Augustu 1868, ultimulu in 11 Octobre alu aceluia si anu, grat'a regelui este datata dela 16 Decembre si publicata in 27 Decembre, iera directorulu cauzelor regesci a improcesuatu pre Alessandro Romanu in 18 Martiu alu anului curinte.

c) Dlu raportoru afirma in fine, ca Alessandro Romanu a fostu condamnatu din caus'a articolului relativu la Pronunciamentu. Acésta afirmatiune inca este nebasata, cá-ci Alessandro Romanu fu condamnatu directe din caus'a articliloru relativu la Pronunciamentu, publicati dela 11 Augustu alu anului trecut pána la 11 Octobre alu aceluia si anu in diurnalulu „Federatiunea,“ redactatu prin elu;

considerádu daru, ca raportorulu comisiunei de imunitate s'a servitu pentru spriginirea proiectului comisiunei de nisce arguminte cu totulu contrarie celor din actele procesului;

considerádu in fine ca in asemenea impregiaru, inainte de cetirea actelorú procesului, camer'a nu póte se voteze cu deplina linisce a sufletului, — sa se decida ca:

„votarea, pusa asta di la ordinea dilei, asupr'a estradarei séu neestradarei deputatului Alessandro Romanu, condamnatu pentru delictu de presa, se amána pána dupa cetirea actelorú procesului.“

Presedintele dice ca fia-care deputatu este indreptatitu a face unu proiectu de concludu, insa acésti'a nu póte avé influentia asupr'a cursului unei pertractári terminate. Cu tóte aceste primescu proiectulu de concludu.

Presedintele anuntia unu raportu alu comisiunei economice care se si cetesce. Elu tratéza despre facerea unui edificiu nou pentru dieta, mai corespunditoriu cá celu de acum. Raportulu se dá la tipariu. — Se cetesce rezultatulu comisiunei de siepte; Ivanka si Vallyi nu primescu alegerea caditulu asupr-le si asiá se ordina alte alegeri. Mai multi deputati asternu petitiuni, cari sa transpunu comisiunei respective.

Dupa acestea face Al. Mocioni urmatórea interpelatiune:

1) Adevératu e, ca investigarea criminalu contr'a urditoriloru si subscrietoriloru cunoscutulu Pro-

are o indoita importantia pentru Senatu, precum si pentru tota tara. Venim de a respecta a salutata inca odata noua era ce are se consolide institutiunile noastre; si ne simtim fericiti de a vorbi pentru prima oara despre interesele poporului, fatia cu Domnul si Doamna romanilor.

Situatiunea tarii atatu afara catu si in intru descria cu deamantulu in mesagiulu tronului, va fi obiectulu preocuparilor noastre celor mai serioase.

Amu vedutu cu o via multumire, ca suveranii Europei v'au datu asigurari personali despre interesulu si sollicitudinea ce au pentru Statulu romanu; si noi nu vom lipsi, Mari'a Ta, de a ajuta guvernulu ca se puna in lucrare energica si statornica vointi'a a tarii, de a se mantien in tractate respectandu drepturile altor'a, pentru ca la rendulu ei si ale se se fie respectate.

Vomu cerceta cu scrupulositate afacerile din intru si ve vomu spune totu-deun'a adeverulu, caci numai astufelu vomu putea proba devotamentulu nostru catra capulu Statului.

Tier'a are astadi nevoia mai multu decatu ori candu de a-si forma educatiunea politica prin exemple pipate de justitia si de moralitate, Aceste inalte virtuti, cu cari a-ti impodobitu tronulu, voru inspira pre toti, si astufeliu, marindu-se din ce in ce numerulu faptelor celor bune, vomu realisa adeverata libertate, pre care sunt basate institutiunile noastre.

Suntemu patrungi de recunoscintia, Mari'a Ta pentru cuvintele de pace si unire ce a-ti pronunciatu intre noi. Piti bine incredintiatu ca vomu tiené compta de dificultatile timpului si nu vomu crutiá nici unu sacrificiu pentru a se mantien armoni'a intre tote puterile Statului. Preocupati numai de interesele cele mari ale patriei, vomu putea convinge pre toti ca ori ce lupte de interese egoiste au disparutu si ca atatu in sinulu corpului legiutoriu, catu si intre consilierii puterii esecutive nu predomina de catu cea mai cordiale inafra, basata pre binele comunu.

Dumnezeu se proteje Romani'a si se ajute pre Mariile Vostre de a o conduce pre calea maririi si a prosperitatiei.

(L. S.) A. C. Plagino.

C. N. Brailoiu.

St. D. Greceanu, N. Bascovenu, I. I. Paladi, Raktivanu, colonelul Locusteanu.

Mari'a Sea Domnulu a respunsu :

Primescu cu o via satisfactiune adres'a Senatului prin care constatu cu bucuria, ca D-vostre sunteti patrungi de misiunea ce natiunea v'a incredintiatu. Suntu convinsu, d-loru, ca va veti sili a implini, in armonia cu guvernulu meu, acesta misiune in interesulu si pentru fericirea tarii. In fine multumescu pentru simtintele exprimate in privinti'a Domnei si persoanei mele.

Proiectulu camerei de respunsu la discursulu tronului.

Mari'a Ta,

Adunarea se simte fericita de a putea inca o data exprima in numele natiunii v'ea sea multumire pentru casatori'a Mariei Tale cu ilustr'a si gratios'a principesa Elisabet'a de Wied; adunarea, Mari'a Ta, vede in acestu actu consolidarea dinastiei romane si asigurarea stabilitatii in viitoriu.

Suntemu cu dreptu cuventu mandrii de primirea ce suveranii Europei au facutu Mariei Tale, relatiunile personale, mai de aproape stabilite intre Mari'a Ta cu suveranii straini, inlesnindu si mai multu bunele nostre raporturi cu cele-lalte puteri, voru grabi solutiunea diverselor chestiuni internationale.

Tier'a intraga este adineu convinsa de bunele si patrioticele intentiuni ce Mari'a Ta ai manifestatu atatu in discursulu tronului, catu si in alte multe ocaziuni.

Adunarea crede ca nu pote raspunde mai bine acestoru nobile simtimente, de catu exercitandu la timpu, in puterea dreptulu seu constitutionalu unu controlu seriosu si nepartitionalu asup'a actelor atatu din launtru catu si din afara ale guvernului Mariei Tale.

Amu fostu, Mari'a Ta forte simtitori la apelulu de concordia ce ni s'au fecutu dela inaltimea tronului; cu sinceritate preocupati de binele pu-

blicu, vomu fi fericiti de a vedea manifestandu-se armoni'a in puterile statului.

Adunarea se va sili a face catu mai roditorie lucrarile sesiunii actuale. — Astfeliu vomu putea raspunde la drept'a acceptare a Mariei Tale si la legitima dorinta a tarii, facendu sa inainteze natiunea pre calea maririi si a prosperitatii, astfeliu vomu putea contribui la intarirea baselor noului nostru edificiu socialu.

Raportore. I. Florescu.

Pentru cele 30 familii nefericite din Tofalu au mai incursu :

(Continuare.)

Din Viena, tramisi prin Dlu Dem. Magdu, dela DD.: B. G. Popoviciu comerciantu in Viena 25 fl. I. Muresianu comerciantu 5 fl. Dr. Arseniu Dr. de med. 1 fl. Vasiliu Bumbacu filologu 1 fl. T. Nic'a juristu 1 fl. Basiliu Rascu Doctorandu in med. 1 fl. Michaiu Eminescu filosofu, 1 fl. Conte Logotheti juristu 5 fl. Ioane de Papp med. 50 xr. Andreiu Manea Drandu in dreptu 1 fl. Constantinu Moisiliu st. philosoph. 1 fl. Ieronimu Baritiu st. philosoph. 50 xr. Mog'a medicinistu 1 fl. Basiliu Misiru medicinistu 3 fl. Ioane Anc'a med. 1 fl. Gavriilu Balcanu filologu 1 fl. P. Constantinu Nic'a st. comerciantu 1 fl. Prunculu Teodoru 1 fl. Petrescu Stefanu juristu 2 fl. N. I. Pappazoglu st. comerc. 2 fl. P. Piteiu st. medicinistu 1 fl. Procopiu Herlea juristu 1 fl. Ioane Hozanu st. medic. 1 fl. In corpore 14 fl. 50 xr.

Sum'a 72 fl. 50 xr.

Din San-Georgiulu rom., tramisi prin dlu Mich. Domide, dela dd: Simeone Tunculu protop. on. 2 fl. Georgiu Lic'a capit. pens. 1 fl. Tom'a Timocea mag. postalu 2 fl. Nicolau Georghitia cooperatore 1 fl. Ieremie Siorobetea invet. 1 fl. Stefanu Utalea invet. 1 fl. Maximu Halitia proprietariu 1 fl. Ioane Darabanu proprietariu 1 fl. Iovu Lupeanu maestru de fauria 1 fl. Ioan'a Popu veduva 1 fl. Alexandru Sceopoe cantore 50 xr. Vasiliu Oanea economu 30 xr. Stefanu Rusu economu 20 xr. Stefanu George economu 20 xr. Ioane Andrei economu 20 xr. Simione Mironu economu 20 xr. Vasile Costanu economu 20 xr. Atanasiu Gagea proprietariu 20 xr. Antoniu Rambulea proprietariu 16 xr. Vasiliu Morariu economu 15 xr. Romanu Popu economu 15 xr. Artemiu Siard'a economu 13 xr. Tecla Popu veduva 10 xr. Eudochia Chirculu veduva 10 xr. Pavelu Morariu economu 45 xr. Harionu Isipoe economu 20 xr. Agapi'a Popu veduva de economu 10 xr. Ioanu Halitia economu 10 xr. Mateiu Timisiu economu 10 xr. Ieremie But'a economu 10 xr. Cosm'a Bui'a economu 10 xr. Petru Nicolae economu 10 xr. Mateiu Halit'a economu 10 xr. Dumitru Marie'a economu 10. cr. Teofanu Popic'a economu 10 xr. Vasile Halitia economu 10 xr. Simeonu Mutu economu 10 xr. Lazaru Dobr'a economu 10 xr. Alessa Alessi economu 10 xr. Nichita Siard'a economu 10 xr. Danila Marica economu 10 xr. Alessa Marcusiu economu 10 xr. Terentiu Puitieu economu 10 xr. Ioanu Bui'a economu 10 xr. Ioanu Popu 10 xr. Iacobu Popu 10 xr. Georgiu Eremie economu 10 xr. Dionisiu Gagea economu 10 xr. Iacobu Calina economu 10 xr. Dela alti 10 economi 40 xr. Michaiu Domide 1 fl. Sum'a 19 fl. 20 xr.

Din Galati (Romania), tramisi prin Dlu D. Mantu, dela DD: Onor. Primaria de Galati 100 lei. Georgiu P. Mantu, deputatu si Loc. Colonelu 40 lei. Nicolau Haggi Nicola deputatu 40 lei. Vasiliu Dobroviciu capitanu in garda 40 lei. Spiru Prusoviciu Locotenentu 5 lei 14 bani. Stati Atanasiu majoru idem 7 lei 71 bani. Iemetriu Christu locotenentu 11 lei 85 bani. Vasiliu Ioanu comerciantu 7 lei 71 bani. S. N. Balasiadi 7 lei 71 bani. At. Georgiu, comerciantu 7 lei 71 bani. Nicu Lenguceanu, idem 23 lei 70 bani. Dr. Georgiu Popescu mediculu legiunei 10 lei. Budzinski Pharmacistu 3 lei 85 bani. Demetriu I. Atanasiu capitanu 10 lei. Vasiliu Tatulescu, sergentu-adjutantu 10 lei. Petrache Dumitrescu, comerciantu 10 lei. Procopiu I. Procopiu, comerciantu 11 lei 85 bani. A. Popoviciu, comerciantu 5 lei 15 bani. G. C. 9 lei 75 bani. Georgiu P. Veduvulu, sub-locot. 5 lei 15 bani. Ilie Deciane, comerciantu 10 lei. Stavrieciu Mantu, idem 5 lei 72 bani. N. C. Sofronie 10 lei. C. Antoniadi 5 lei 14 bani Vasiliu Stoj-

coviciu, comerciantu 11 lei 85 bani. Nicolau Gavrilesco, capitanu 11 lei 85 bani. I. H. Ianusiu 3 Napol. compusi in 60 lei. Aristide Rosette, proprietariu 11 lei 85 bani. Vasiliu Panajte, comerciantu 10 lei. Ioanu Apostolu, idem 5 lei. Costachi Grigoriu, gardistu civicu 10 lei. Ioanu Dobreanu, fostulu presiedinte de curte 11 lei 85 bani. Iancu Strejescu, fostu deputatu 20 lei. Haggi Nicolau Gunoiu 11 lei 85 bani. Aggemoglu comerciantu 20 lei 6 bani. Evlogiu Georgiu, comerciantu ante 60 lei. Ev. Atanasiu, capitanu in garda 7 lei 71 bani. Nicolau Haggi Georgiu capitanu in garda 7 lei 71 bani. Georgiu Urlescu sergentu majoru in garda 20 lei 57 bani. P. Bradescu capitanu in garda 11 lei 85 bani. Georgiu D. Sarieani, comerciantu 10 lei. Haggi Ienachi Dragosiu comerciantu 11 lei 85 bani. Sum'a 714 lei 60 bani. (61 #, schimbati in 356 fl. 24 xr.)

(Va urma.)

Sabiu 2/14 Decembre 1869.

Comitetulu.

CONCURSU.

Pentru statiunea invetiatoresca din comuna Crivin'a protopopiatulu Lugosului, cu care sunt impreunate urmatoriele, si adeca :

Salariulu anualu bani gat'a 300 fl. val. austr. 8 orgii de lemne din care sa incaldisca si scola, cuartiru liberu si 3 jugere de livada si gradina de 1/2 jugeru, se deschide concursu pana in 30 de zile din ziua datolui de josu, doritorii de a ocupa statiunea de susu se adreseze recursele lor la sinodulu parochialu alu comunei Crivin'a si se alature atestatele de preparandia si alte scoli absolvate — incatu recurentiloru le va fi cu patintia sa — se ivisca in comuna. Post'a ultima Zdiora (Zidovaru.)

Crivin'a, 16 Novembre 1869.

Comitetulu parochialu.

(34-1)

CONCURSU.

Pentru ocuparea posturilor de invetiatori la scolele confessionali gr. or. din tractulu II-le alu Jozului, se esorie concursu, si adeca :

La Almasiulu-mare, cu unu salariu anualu de 120 fl. v. a.
La Csibu, cu unu salariu anualu de 100 fl.
La Bacaintiu, cu unu salariu anualu de 160 fl.
La Rengetu cu unu salariu anualu de 100 fl.
La Bozesiu, cu unu salariu anualu de 120 fl.
La Almasiulu de mijlocu cu unu salariu anualu de 100 fl.
La Varmag'a, cu unu salariu anualu de 120 fl., tote cu cuartiru naturalu si lemne de incalzit.

Concurentii au a-si asterne petitiunile lor la subscripsulu cu documentele cerute, pana la 10 Dec. 1869.

Sacarambu, 16 Novembre 1869.

Sabinu Pisoru,

(35-3) Protop. si direct. scol.

CONCURSU.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scoala confessionala gr. or. romana din Biru'a, protopopiatulu Fagetului, se deschide concursu pana in 18 Decembre 1869 c. vechu; cu care sunt impreunate urmatoriele emolumente : — 63 fl. v. a. in bani gat'a, 10 meti grau, 20 meti cucuruzu, 100 punti lardu, 50 punti sare, 12 1/2 punti lumini, 8 orgii lemne, 1 jugeru gradina si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupa acestu postu invetiatorescu suntu avisati, ca recursele loru proviedute cu estrasulu de botediu si adeverintiele despre sciintiele absolute, avendu in vedere § 13. art. I. alu Stat. Org purtarea morala si politica, precum si despre servitiulu de pana acum, a le tramite subscripsulu comiteta in Biru'a 14 Novembre 1869.

(27-3) Comitetulu parochialu.

Burs'a de Viena.

Din 3/15 Decembre 1869.

Metalicele 5%	59 75	Act. de creditu	255 50
Imprumut. nat. 5%	69 85	Argintulu	121 35
Actiile de banca	733	Galbinulu	5 84 1/10